

Izobraževanje za področje keramike

Marija Trontelj

V razvitem svetu je izobraževanje zvezni proces, ki se za večino udeležencev, ki končajo visoko stopnjo, nadaljuje kot redni študij na univerzi, ali občasno na seminarjih in specializacijah. Medtem ko se na Japonskem izobražuje naprej 90 % vseh, ki končajo univerzo, so taki pri nas, lahko rečemo, le izjeme. Vzrok tiči v veliki meri v tem, da vodstva tovarn ne čutijo potrebe po izobraževanju svojih strokovnjakov in morda tudi v tem, da je pri nas ponudba podiplomskega izobraževanja izven univerze pičila.

Pomemben premik smo zabeležili v Sloveniji pred 3 leti, ko je stekla akcija „2000 raziskovalcev“. V okviru te akcije naj bi se v srednjeročnem obdobju 1986-1990 dodatno specializiralo 2000 mladih strokovnjakov. Družba je izločila dodatna sredstva, ki jih prek Raziskovalne skupnosti Slovenije odobravajo Univerzi in kvalificiranim institutom za kritje dohodka in materialnih stroškov strokovnjakov na izpopolnjevanju. Program izobraževanja omogoča doseganje akademskih stopenj (mgr., dr.) pa tudi krajše, enoletne specializacije. Posebno slednje omogočajo številnim mladim strokovnjakom iz industrije dodatno izpopolnjevanje. Sredstva RSS zagotavljajo mentorski kader in načrtno delo. Kot primer naj navedemo, da se je ob koncu 1987 v Odseku za keramiko ob raziskovalnem delu izpopolnjevalo 16 mladih raziskovalcev.

V Odseku za keramiko na Institutu „Jožef Stefan“ se trudimo vrzel v izobraževanju na področju keramike zapolniti s prirejanjem seminarjev za keramike v industriji. Seminar obsega 30-35 ur predavanj in je sestavljen iz dela, ki zajema splošna poglavja iz nauka o keramiki ter iz dela, ki ga prilagajamo zahtevam naročnika. Udeleženci dobijo tudi pisni material. Teme, posebno v specialnem delu so sodobne in trudimo se, da jih dopolnimo in v seminarju ponudimo najnovejše informacije in spoznanja na področju keramičnih materialov in tehnologij za keramiko.

Druga oblika delovanja odseka za keramiko v izobraževanju so redni letni sestanki Sekcije za keramiko, ki deluje pri Slovenskem kemijskem društvu. Ti sestanki so organizirani tako, da so gostiteljice udeležencev sestanka delovne organizacije, ki imajo v proizvodnem programu keramične materiale, ali so na kak drug način povezane z njimi (npr. raziskovalni instituti). Na ta način se ude-

leženci sestanka seznanijo s tovarno - gostiteljico ter z njenimi problemi in uspehi. V programu sestanka je vedno tudi strokovno predavanje, ki obravnava sodobno temo s področja materialov. Udeležba na teh sestankih je vedno številna in mnenje udeležencev je, da so ti sestanki zelo koristni za navezavo osebnih stikov.

V izobraževanje vsekakor štejejo tudi udeležbo na kongresih v tujini. Taki kongresi so neizčrpen vir informacij, kar zna zelo dobro izkoristiti razvita industrija v svetu. Predstavnike naše keramične industrije tu vsekakor pogrešam. Posterske sekcije so izredna priložnost dobiti koristne informacije, saj omogočajo neposreden stik z avtorji prispevkov. Na zadnjem kongresu „Science of Ceramics 14“ so bile jugoslovanske raziskovalne organizacije zastopane z osmimi deli in smo bili tako na četrtem mestu. Ni pa bilo nikogar iz industrije, ki bi zbiral informacije. Bilo je veliko Američanov, Zahodnoevropejcev in Japoncev, ki so živahno sodelovali v razgovoru ob posterjih.

Grozi nam, da bomo odrinjeni tudi s tega področja, kajti pojavlja se težnja po zapiranju informacij v določene kroge. Zdi se mi pomembno, da postanemo člani združenj, ki organizirajo kongrese in si tako zagotovimo pravico do prisotnosti. Keramična sekcija Unije kemijskih združenj Jugoslavije je zaprosila za sprejem v novo ustanovljeno Evropsko keramično združenje (E Cer S). Skušamo se tudi vključiti v bilateralne in širše mednarodne projekte, ki omogočajo dostop do priznanih strokovnih ustanov v tujini, specializacijo strokovnjakov in izmenjavo mnenj. Pomemben dostop do najnovejšega znanja predstavljajo mednarodna srečanja, ki jih prirejamo v Jugoslaviji. S tem, da pripeljemo v Jugoslavijo priznane strokovnjake iz tujine, omogočamo številnim našim interesentom z njimi neposreden stik. Primer takega srečanja je posvetovanje o visokotemperaturnih materialih, ki ga je odsek za keramiko priredil lani v okviru nemško-jugoslovanskega sodelovanja na Brdu pri Kranju. Poleg 30 tujcev se je 4-dnevnega srečanja udeležilo 70 jugoslovanskih strokovnjakov.

*Dr. Marija Trontelj
Institut „Jožef Stefan“
Ljubljana, Jamova 39*